

**„Bérelt vonalak minimális készlete” elnevezésű kiskereskedelmi piac
3. piacelemzési körben hozott határozatának összefoglalása (7/2003. piac)**

A határozat száma: HF/1586-12/2011. (2012. január 10.)

I. A vizsgált piac megnevezése, a piac meghatározása

A piacmeghatározás során a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke (a továbbiakban: Elnök) a 8/2009. (X.9.) MeHVM rendelettel módosított 16/2004. (IV.24.) IHM rendelet¹ 1. számú mellékletében nem szereplő, a módosítást megelőzően hatályos rendeletben 7. számmal jelölt, a címben szereplő piacot elemezte. A piacmeghatározás során az Elnök meghatározta a szolgáltatások pontos tartalmát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

A „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. § 23., 34., és 37. pontjaiban meghatározott fogalmak jelentették.

A bérelt vonal azon elektronikus hírközlő eszközök összessége, amelyek a hálózati végpontok között transzparens átviteli kapacitást biztosítanak, de nem tartalmazzák a felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciókat.

A szolgáltatási piac meghatározása során a kiinduló szolgáltatás azonosításánál a DH-4033-3/2008. számú határozatban érintett piacként meghatározott „Bérelt vonalak minimális készlete” elnevezésű kiskereskedelmi piac volt a kiindulási piac. Kiinduló szolgáltatás ennek megfelelően a belföldi analóg, és 2 Mbit/s és ez alatti sávszélességű digitális bérelt vonalak készlete (a továbbiakban: Bérelt vonalak minimális készlete). A vizsgálatnál technológia-semleges megközelítés került alkalmazásra: a kiinduló szolgáltatáshoz tartozik bármely technológián (analóg, digitális, ethernet, stb.) nyújtott, 2 Mbit/s sávszélesség és az alatti szolgáltatás, amely a bérelt vonali szolgáltatás kritériumait teljesíti.

A **kiinduló piac** meghatározásának végeredménye: a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás olyan elektronikus hírközlési szolgáltatás, amelynek során az elektronikus hírközlési szolgáltató bérelt vonali kapcsolatot létesít két hálózati végpont között, és azt ellenérték fejében rendelkezésre bocsátja az előfizetőnek, ahol a bérelt vonal megfelel a fenti illetve az Eht. 2011. augusztus 2-áig hatályos 188. § 8. pontja szerinti meghatározásnak.

A kiinduló kiskereskedelmi piac azonosítása után vizsgálatra kerültek a **kiskereskedelmi szintű helyettesítési lehetőségek** mind keresleti, mind kínálati oldalról. Az esetleges helyettesítési lehetőségek ugyanis módosíthatják a vizsgált piac határait.

A kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások piacának azonosításakor, a keresleti **helyettesítés** vizsgálata során az Elnök az alábbi helyettesítési lehetőségeket vizsgálta:

- a nemzetközi bérelt vonali szolgáltatás,
- az eltérő sávszélességű bérelt vonalak,
- VPN (Virtual Private Network), virtuális magánhálózat,
- ATM alapú átviteli szolgáltatás (Asynchronous Transfer Mode), aszinkron átviteli mód alapú átviteli szolgáltatás,
- Frame Relay (kerettovábbító) alapú átviteli szolgáltatás,
- Ethernet hálózaton keresztül nyújtott átvitel,
- SDSL-szolgáltatás.

A vizsgált adatátviteli szolgáltatások kiválasztása során az volt a szempont, hogy mely adatátviteli szolgáltatások azok, amelyek objektív jellemzőik alapján a leginkább képesek

---

¹ 16/2004. (IV. 24.) IHM rendelet a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről

lehetnek helyettesíteni a bérelt vonali szolgáltatást, elsősorban a dedikált sáv szélesség és a rendelkezésre állás tekintetében.

A keresleti oldali helyettesítésre vonatkozóan elvégzett vizsgálatok alapján megállapításra került, hogy az azonosított kiskereskedelmi piacot a belföldi analóg, és 2 Mbit/s és ez alatti sáv szélességű digitális bérelt vonalak (bérelt vonalak minimális készlete) képezik.

A **kínálati helyettesítési** lehetőségek azonosítása során az Elnök megvizsgálta azokat a piaci szereplőket, melyeknek meglévő hálózata alapvetően alkalmas a kiskereskedelmi piacon azonosított szolgáltatás nyújtására. A vizsgálatok eredményeként a következő potenciális helyettesítési lehetőséget azonosított:

- nemzetközi bérelt vonali szolgáltatók,
- magasabb sáv szélességű szegmensben jelen lévő bérelt vonali szolgáltatók belépése az alacsony sáv szélességű (2 Mbit/s és az alatti) szegmensbe.

A kínálati oldali helyettesítésre vonatkozó vizsgálatok során az Elnök nem tárt fel helyettesítési lehetőségeket, ennek megfelelően az azonosított kiskereskedelmi piac nem bővült a keresleti helyettesítési vizsgálatok során meghatározott tartalomhoz képest.

A korábbiakban ismertetett részletes keresleti és kínálati helyettesítési vizsgálatok alapján megállapításra került, hogy a „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piac tartalmát a kiinduló szolgáltatásként meghatározott belföldi analóg bérelt vonalak, és a 2 Mbit/s és ez alatti sáv szélességű digitális bérelt vonalak (a határozat 1.7 pontjában szereplő 3. és 4. számú táblázatokban típus, interfész, összeköttetés és minőségi jellemzők alapján részletezett) minimális készlete jelenti.

Az Elnök a **piac földrajzi kiterjedését** a homogén versenyfeltételek elemzése alapján határozta meg, melyben a **homogén versenyfeltételeket** strukturális és magatartási tényezők vizsgálatával értékelte.

A strukturális és magatartási vizsgálatok eredményének összegzése alapján az Elnök megállapította, hogy a bérelt vonalak minimális készlete kiskereskedelmi piac esetében a földrajzi piac a Magyarország területe.

A szolgáltatási és földrajzi piac vizsgálata után az Elnök a következő szolgáltatási piacot határozta meg: **Bérelt vonalak minimális készlete Magyarország területén.**

II. A piac érintettségének vizsgálata

A Bizottság a 2003/311/EC számú ajánlásában a „Bérelt vonalak minimális készlete” elnevezésű kiskereskedelmi piacot az ex-ante szabályozás szempontjából úgy határozta meg, mint amely nagy valószínűséggel érintett piacnak minősül, amely azt jelenti, hogy a Bizottság szükségesnek tartja a piac vizsgálatát. A Bizottság a korábbi 2003/311/EC számú ajánlás felülvizsgálata alapján kiadott 2007/879/EC számú ajánlás mellékletében a vizsgált piacot nem minősítette ex-ante piacsabályozási szempontból érintettnek. Az Ajánláshoz fűzött Explanatory Note 5. pontja kimondja, hogy azon piacok esetében, amelyeket a Bizottság a továbbiakban nem tart az ex-ante szabályozás szempontjából érintettnek, de amelyekben valamely nemzeti szabályozó hatóság korábbi piacelemzési eljárása során jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót azonosított, illetve rá kötelezettséget rótt ki, a nemzeti szabályozó hatóságnak a piacelemzési eljárás során részletesen vizsgálnia kell a piac ex-ante szabályozás szempontjából való érintettségét a hármas ex-ante kritériumrendszer részletes vizsgálatával.

A piacok ex-ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapítja meg. Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon;

Az összefoglaló kizárólag tájékoztatási célt szolgál, az eredeti piacelemzési határozat olvasását nem helyettesíti.

2. Hatékony versenyhez való közeledés;
3. A versenyjog (ex-post) alkalmazásának elégtelensége.

A *strukturális korlátok fennállását* vizsgálva megállapításra került, hogy bár a nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés előny forrása a piacon, de önmagában az infrastruktúra feletti ellenőrzés nem zárja ki a piacrálépést. A piacrálépés lehetséges kisebb kockázattal járó módon is, nagykereskedelmi szolgáltatások igénybevételével. A *jogi és adminisztratív belépési korlátok* a bérelt vonali infrastruktúra kiépítése esetén ma már nem jelentősek, az elektronikus hírközlést szabályozó jogszabályok semmilyen korlátozást nem tartalmaznak.

A leírtak alapján megállapításra került, hogy a vizsgált piacon nem érvényesülnek magas és nem átmeneti belépési korlátok, így a piac szabályozási szempontból való érintettségének megállapításához szükséges első feltétel nem teljesül.

A hatékony versenyhez való közeledés vizsgálata során a piac dinamikájának, a piaci részesedéseknek, valamint az ártrendek és az árazási magatartás alakulásának vizsgálata történt meg. A végpontszám- és bevételi részesedések együttes vizsgálata alapján elmondható, hogy a szolgáltatók közötti piaci részesedések eltéréseinek tendenciája összességében a kiegyenlítődes irányába halad.

A piaci, illetve szolgáltatói szinten tapasztalt folyamatos és számottevő árcsökkenés a bérelt vonalak minimális készlete piacon jelentős és erősödő verseny jelenlétére utal.

Megvizsgálva a bérelt vonali kiskereskedelmi piacot, az Elnök megállapította, hogy a vizsgált piac tekintetében az Európai Bizottság által használt ex-ante szabályozást megalapozó három kritérium közül sem a „magas, nem átmeneti belépési korlátok” kritérium, sem a „piac fejlődési tendenciája a hatékony verseny felé” kritérium nem teljesül, ezért a „Bérelt vonalak minimális készlete” elnevezésű kiskereskedelmi piac ex-ante szabályozási szempontból nem tekinthető érintettnek.

III. Kötelezettség megállapítása

Tekintettel arra, hogy a Bérelt vonalak minimális készlete elnevezésű kiskereskedelmi piacon az elvégzett érintettség vizsgálat alapján az Elnök nem azonosította a piacot érintettnek és nem azonosított jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, az eddig hatályban lévő „**a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének biztosítása**” kötelezettség alkalmazását az Eht. 63. § (4) bekezdése alapján az Elnök megszüntette. Ennek megfelelően tehát a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének biztosítása kötelezettség a határozat közlését követő naptól nem terheli a Magyar Telekom Távközlési Nyrt-t.

IV. Együttműködés a GVH-val

A Gazdasági Versenyhivatal az Eht. 20. §-ára, illetve a Hatóság és a GVH közti együttműködési megállapodásra hivatkozva arról tájékoztatta az Elnököt, hogy a határozattervezettel egyetért, arra észrevételt nem kíván tenni.

V. Egyeztetés az érdekeltekkel

A határozat tervezetéhez a Magyar Telekom Nyrt. adott észrevételt, melyben jelezte, hogy egyetért a határozattervezet főbb megállapításaival.

A határozattervezetre beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait a határozat „C” fejezet részletesen tartalmazza.

VI. Notifikációs eljárás

Az Európai Bizottság a határozat-tervezettel kapcsolatosan 2011. december 12-én kelt magyar nyelvű levelet küldött, amelyben nem tett észrevételt.

Az Elnök 2012. január 10-én jóváhagyta a HF/1586-12/2011. számú, üzleti titokmentes határozatot.